

IK HEB HULP NODIG, EN NU?

Alles wat u dient te weten rondom de zorgverzekeringswet, wet
maatschappelijke ondersteuning en wet langdurige zorg anno 2018

6 JULI 2018
ESMÉE VERSCHOOR
Wijkverpleegkundige

Voorwoord

Met veel liefde en energie heb ik dit document gemaakt voor u. Dit met het doel de wet- en regelgeving te verduidelijken en alles op een rijtje te zetten. Vanuit zowel zorgvragers als zorgprofessionals krijg ik tijdens mijn werkzaamheden als wijkverpleegkundige, maar ook tijdens mijn privéleven vele vragen omtrent deze wet- en regelgevingen in de zorgsector. Dit is mijn motivatie geweest om dit document voor u te maken.

Het document is te beschouwen als informatief. Het is bedoeld voor zorgvragers, mantelzorgers en eenieder die te maken heeft met de wet- en regelgevingen van de zorgsector, zo ook zorgprofessionals. Er wordt dieper ingegaan op de regelgeving rondom begeleiding en ondersteuning thuis, rondom thuiszorg, rondom opname in een verzorgings- of verpleegtehuis en rondom de jeugdwet. Liken en sharen is natuurlijk toegestaan. De vraag aan u om geen wijzigingen aan te brengen in dit document. Bij vragen kunt u contact opnemen via het contactformulier op mijn website. De link naar dit formulier vindt u in bijlage 1.

Bedankt voor uw interesse in dit document. Ik wens u leesplezier, maar vooral wens ik dat u uw kennis omtrent de wet- en regelgeving in de zorgsector middels dit document zal vergroten.

Esmée Verschoor

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Wet maatschappelijke ondersteuning.....	5
Zorgverzekeringswet.....	7
Wet langdurige zorg.....	9
Jeugdwet.....	12
Bijlage 1	13
Bijlage 2	15
Bijlage 3.....	15
Biografie.....	16

Inleiding

In de notendop: De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is er als u voorzieningen in huis nodig heeft, persoonlijke begeleiding of ondersteuning nodig heeft vanuit de gemeente. De zorgverzekeringswet (ZVW) is er als u persoonlijke/gespecialiseerde zorg thuis nodig heeft van verzorgenden of verpleegkundigen. De Wet langdurige zorg (Wlz) is er wanneer u langdurig wordt opgenomen in een verzorgings- of verpleegtehuis of op een gesloten afdeling. De Jeugdwet is er voor alle jeugdigen.

Maar wat betekent dit nu concreet?

LET WEL OP: Hetgeen ik hieronder vertel is zwart-wit gezien. Er zijn altijd uitzonderingen op de regels. Ik wil u hier nu niet mee lastig vallen. Mocht u vragen hebben over deze uitzonderingen, kunt u terecht bij uw Wmo-loket of uw sociaal wijkteam, bij uw wijkverpleegkundige en bij het Centrum voor Indicatiestelling (CIZ) (in de hoofdstukken wordt dieper ingegaan op deze informatie). Vraag altijd na bij onzekerheid of onduidelijkheid. Het is complexe materie, maar ik hoop u doormiddel van onderstaande hoofdstukken meer duidelijkheid te geven in de wet- en regelgevingen zoals deze momenteel in Nederland is.

Sinds 2015 is de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) komen te vervallen. Deze ene wet heeft zich gesplitst in vier andere wetten, namelijk:

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Zorgverzekeringswet (ZVW)
- Wet langdurige zorg (Wlz)
- Jeugdwet

Per hoofdstuk wordt een wetgeving toegelicht. Ieder hoofdstuk gaat in op de vraag wanneer u als zorgvrager in aanmerking komt voor de desbetreffende wetgeving, hoe een aanvraag in zijn werk gaat en wat er na de aanvraag gebeurt. Aan het einde van ieder hoofdstuk volgt een stappenplan. Bijlage 1 geeft usefull links weer naar websites die dieper op de informatie ingaan. Bijlage 2 geeft een opsomming van de gebruikte afkortingen weer en bijlage 3 worden de vier wetgevingen nogmaals kort beschreven met behulp van een organogram. Als laatste is een stuk biografie te lezen.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Stel u heeft huishoudelijke hulp nodig, ondersteuning, begeleiding of hulpmiddelen met betrekking tot uw gezondheid (denk aan een traplift of een scootmobiel) dan valt u onder deze wet. Deze wet is er namelijk op gericht u te ondersteunen. Uw gemeente speelt hierin de hoofdrol. Zij hebben namelijk de taak om kwetsbare en hulpbehoevende mensen te compenseren met de nodige voorzieningen en ondersteuning.

Wat houden die voorzieningen en die ondersteuning in?

Uw gemeente heeft de taak voor u te zorgen wanneer u kwetsbaar en hulpbehoevend bent. Het kan hierbij gaan om het plaatsen van een traplift of een verhoogd toilet, het in gebruik nemen van een scootmobiel, rolstoel of vervoer in de regio. Ook voor individuele begeleiding (thuisbegeleiding), dagbesteding, mantelzorgondersteuning, maatschappelijke opvang (denk aan daklozenopvang) en respijtzorg kunt u bij de Wmo aankloppen. En niet te vergeten, huishoudelijke hulp wordt ook gefinancierd vanuit de Wmo.

Hoe gaat een aanmelding in zijn werk?

Iedere gemeente heeft een eigen invulling gegeven aan de Wmo, dit maakt het soms lastig. De overeenkomst in iedere gemeente is, dat er een Wmo-loket en/of een sociaal wijkteam is aangesteld, waar u kunt aankloppen. U kunt daar aangeven welke problemen u ondervindt.

Wat gebeurt er daarna?

Uw aanvraag wordt in behandeling genomen en er zal een keukentafelgesprek plaatsvinden (NEE, DIT HOEFT NIET AAN DE KEUKENTAFEL, HET IS HET NAAMPJE). Tijdens dit keukentafelgesprek komen de problemen naar voren en gaat de Wmo-consulent na wat de

mogelijkheden zijn om u te ondersteunen. Vanuit de gemeente wordt er dan een 'indicatie' voor de Wmo afgegeven. Dit is niet direct de eerste dag van de aanvraag. Er mogen zes tot acht weken overheen gaan voor er een 'indicatie' is afgegeven vanuit de Wmo. U moet altijd een eigen bijdrage betalen aan de oplossingen die vanuit de Wmo worden aangedragen.

Ik spring hierin direct over naar het Centraal Administratief Kantoor (CAK). In 2018 is het nog zo geregeld dat u uw eigen bijdrage die u dient te betalen voor de oplossingen vanuit de Wmo kan berekenen. Dit doet u via de rekenhulp van het CAK die te vinden is op internet. U kunt dan direct zien hoeveel u zelf zal moeten betalen om de ondersteuning te kunnen ontvangen. Ik raad u dan ook sterk aan dit altijd eerst te berekenen, zodat u niet voor verrassingen komt te staan. Zie bijlage 1 voor de link naar de rekenhulp van het CAK.

LET OP! In sommige gevallen wil de zorgverzekeraar helpen financieren. Het is dan ook zeker niet gek om deze te contacteren en na te vragen of zij ook een deel betalen van de eigen bijdrage!

Stel u ontvangt al thuiszorg van een thuiszorgorganisatie dan kan uw wijkverpleegkundige u advies geven en mogelijk een duwtje in de goede richting geven binnen dit proces. In sommige gevallen kan uw wijkverpleegkundige ook bij het keukentafelgesprek zitten en in sommige gevallen heeft uw wijkverpleegkundige contact met een medewerker van het sociaal wijkteam om de zorg voor u zo goed mogelijk te regelen. Naast de wijkverpleegkundige die u hierin kan helpen, bestaat er ook onafhankelijke cliëntenondersteuning vanuit de gemeente.

Stappenplan

1. U heeft begeleiding of ondersteuning nodig in de thuissituatie
2. U klopt aan bij het sociaal wijkteam of het Wmo-loket van uw gemeente
3. Er volgt een keukentafelgesprek
4. U komt in aanmerking voor begeleiding of ondersteuning vanuit de Wmo, binnen een termijn van maximaal zes tot acht weken krijgt u de 'indicatie'
5. De begeleiding of ondersteuning kan opgestart worden

Zorgverzekeringswet

Stel u heeft verzorging of verpleging nodig in de thuissituatie, dan valt dit onder de zorgverzekeringswet. Verzorging en verpleging kan uit vele verschillende dingen bestaan.

Wat houdt verzorging en verpleging in?

Verzorging en verpleging in de thuissituatie kan vele verschillende vormen aannemen. Het kan gaan van hulp bij het aanreiken van medicijnen, het aan- en uittrekken van steunkousen of het helpen met de persoonlijke verzorging. Hierbij kan de oorzaak voor het opstarten van zorg zowel van lichamelijke als mentale aard zijn. Verpleging in de thuiszorg omvat onder andere verpleegkundige handelingen, zoals katheteriseren, wondzorg, drainzorg en infuustherapie. Tevens is het mogelijk zorg te krijgen in de laatste levensfase, de zogenoemde palliatieve zorg.

In deze gevallen valt de zorg die u nodig heeft onder de zorgverzekeringswet. Dat betekent dat de zorgverlening vergoed wordt vanuit uw zorgverzekering. Wat fijn is, is dat u GEEN eigen bijdrage hoeft te betalen (JAWEL JAWEL, VOOR DEZE ZORG HOEFT U NIKS TE BETALEN).

Hoe gaat een aanmelding?

Stel u komt vanuit het ziekenhuis of vanuit een revalidatiecentrum, dan wordt daar met u overlegd of u thuiszorg nodig heeft en wordt dit gecommuniceerd met de thuiszorgorganisatie (indien mogelijk, een thuiszorgorganisatie waar uw voorkeur naar uitgaat). Op die manier wordt de thuiszorg voor u geregeld vanuit het ziekenhuis of het revalidatiecentrum. Soms wordt in overleg met u door een huisarts of andere zorgprofessional geadviseerd om thuiszorg in te schakelen. Daarnaast mag u ook zelf de thuiszorg contacteren wanneer u merkt dat u zorg nodig heeft. Er zijn vele verschillende thuiszorgorganisaties waaruit u kunt kiezen, hierin kunt u zelf een beslissing nemen. Gewoon een telefoontje plegen met de desbetreffende wijkverpleegkundige om na te gaan wat de mogelijkheden voor zorgverlening zijn.

Wat gebeurt er daarna?

Wanneer u de thuiszorg heeft ingeschakeld en er een zorgovereenkomst is aangegaan kan de zorg worden opgestart. Dit kan in de meeste gevallen direct worden opgestart. Er komt dan een verzorgende of verpleegkundige de zorg bij u leveren. Daarnaast komt de wijkverpleegkundige bij u langs voor een indicatiegesprek. Dit betekent dat zij nagaat hoe uw medische voorgeschiedenis eruit heeft gezien, wat de precieze zorgvraag is, wat mogelijkheden zijn om toekomstige problemen te ondervangen en hoeveel minuten er aan zorg per week geleverd dient te worden om goede invulling te geven aan de zorgvraag van u. Dit verwerkt de wijkverpleegkundige op papier of digitaal waarna het verstuurd wordt naar de zorgverzekeraar. U hoeft hierin verder niets meer te regelen.

Stappenplan

1. U heeft verzorging of verpleging nodig in de thuissituatie
2. U klopt aan bij de wijkverpleegkundige van een thuiszorgorganisatie (telefonisch of face to face bij de desbetreffende organisatie)
3. De zorg wordt opgestart (meestal kan dit direct)
4. Er volgt een indicatiegesprek door de wijkverpleegkundige
5. De zorg gaat zo lang door als nodig is

Wet langdurige zorg

Nu wordt het lastig, naar mijns inziens ontstaat door deze regeling de verwarring.

Stel u zou opgenomen moeten worden in een verzorgings- of verpleegtehuis of u woont thuis met het zicht op opname. Stel u worstelt met zware psychische klachten en zou hiervoor opgenomen dienen te worden of u bent dementerend en heeft 24/7 toezicht nodig. In deze gevallen komt u in aanmerking voor een Wlz. U komt voor een Wlz indicatie in aanmerking wanneer u voortdurend intensieve zorg nodig heeft en het blijvende zorg betreft. Deze intensieve zorg kan zowel een somatische als psychische oorzaak hebben. Voor een opname in een tehuis MOET u een Wlz indicatie hebben.

Hoe werkt de aanvraag rondom een Wlz?

Wanneer u al thuiszorg ontvangt, gaat dit in de meeste gevallen in overleg met de wijkverpleegkundige en het Centrum voor Indicatiestelling (CIZ). Samen met u wordt gekeken wat voor u het beste zou zijn. Ook kunt u zelf het CIZ contacteren om een Wlz aan te vragen (schriftelijk of digitaal). Zie bijlage 1 voor het schriftelijke en digitale invulformulier van het CIZ. Een medewerker van het CIZ bepaalt of u in aanmerking komt voor een Wlz en geeft deze dan ook af wanneer dat het geval is. Het CIZ heeft zes weken de tijd om tot een besluit te komen of er een Wlz afgegeven wordt alsdan ja of nee. Net als bij de Wmo betaalt u voor de Wlz een eigen bijdrage. Ook voor de Wlz kunt u bij het CAK terecht om na te gaan hoe hoog deze bijdrage is. Ook hier raad ik u sterk aan dit te doen zodat u wederom niet voor verrassingen komt te staan. Zie bijlage 1 voor de link naar de rekenhulp van het CAK.

U heeft bericht ontvangen dat de Wlz is toegewezen, en nu?

U ontvangt een Wlz indicatie. De Wlz indicatie is overkoepelend voor zowel de Wmo als de ZVW-indicatie. Wat wordt hiermee bedoeld? Het betekent dat de zorg vanuit de ZVW en de ondersteuning/begeleiding vanuit de Wmo nu overgeheveld wordt naar de Wlz. De ZVW en de Wmo indicaties komen dus te vervallen. Alles wat in de tijd vanaf toewijzing van de Wlz indicatie tot de tijd van daadwerkelijke opname wordt geleverd aan thuiszorg, begeleiding of ondersteuning zal vallen onder de Wlz. Wat dat voor gevolgen heeft voor u, komt zo direct aan bod. Door contact op te nemen met een zorgkantoor bij u in de buurt, kunt u nagaan wat voor u op het moment de mogelijkheden zijn.

Zoals eerder toegelicht: Wanneer u thuiszorg vanuit de Zvw en/of hulp vanuit de Wmo ontvangt, worden zowel de Zvw als de Wmo overgezet in een Wlz. In de thuissituatie zijn er grofweg twee opties wanneer u een Wlz toegewezen heeft gekregen:

- Wanneer u op de wachtlijst voor een verzorgings- of verpleeghuis staat en u ontvangt op dat moment thuiszorg vanuit de Zvw, vervalt deze Zvw. Er wordt een zogenoemde overbruggingsindicatie aangevraagd. Om nog specifieker te zijn, een MPT of VPT overbruggingsindicatie. Nu komt het theoretische stukje:
 - MPT betekent modulair pakket thuis
 - VPT betekent volledig pakket thuis

Welk pakket het is, hangt af van de zorgzwaarte. Voor ieder pakket geldt wel: Iedere dertien weken wordt er geëvalueerd en gekeken of er een verlenging van de overbruggingsindicatie moet plaatsvinden. Ik adviseer u contact op te nemen met uw zorgkantoor om hierover verder adviezen te vragen.

- In de overbruggingsindicatie kunt u tevens kiezen voor een persoonsgebonden budget (PGB). Ik adviseer u hierbij contact op te nemen met uw zorgkantoor. Zij kunnen u hierin verder adviezen geven.

Iets heel belangrijks

Even terug naar de financieringen van de Wmo, ZVW en Wlz:

- Wmo: U betaalt een eigen bijdrage gebaseerd op de rekenhulp van het CAK
- ZVW: U betaalt geen eigen bijdrage voor de zorgverlening
- Wlz: U betaalt een eigen bijdrage gebaseerd op de rekenhulp van het CAK

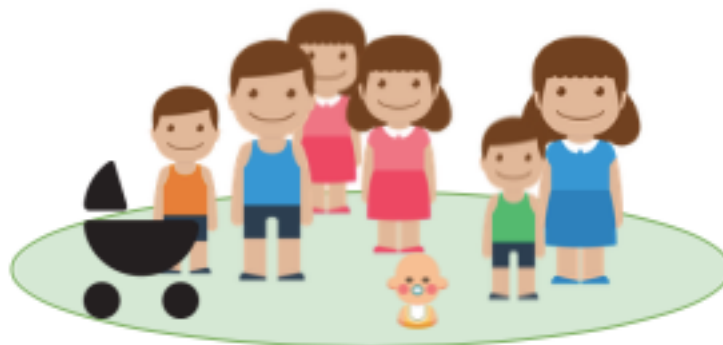
Wanneer u ervoor kiest om een Wlz aan te vragen met het oog op een opname in een verzorgings- of verpleegtehuis komen zowel de Wmo als de ZVW onder de Wlz te vallen en wordt een overbruggingsindicatie aangemaakt.

Wanneer u ervoor kiest een Wlz aan te vragen of er wordt u gevraagd een Wlz aan te vragen zonder dat u een opnamewens heeft, moet u hier erg goed over nadenken. Wat is namelijk het geval? Stel: u heeft een grote zorgvraag die vanuit de thuiszorg opgelost kan worden en u

wilt dit zo lang mogelijk op die manier volhouden met het thuiszorgteam, mogelijk in combinatie met begeleiding en/of ondersteuning vanuit de Wmo en de hulp vanuit uw sociale kring. In dit geval is er geen opnamewens. Zoals eerder aangegeven wordt de verzorging/verpleging vanuit de ZVW gefinancierd en hoeft u hiervoor geen eigen bijdrage te betalen. Wat is het geval? Stel u vraagt in deze situatie een Wlz aan, zonder opnamewens, moet u voor diezelfde verzorging/verpleging gaan betalen. Dit vanwege het feit dat alle zorg vanuit de Wlz wordt geleverd. Daarnaast betekent het dat er een aantal uren wordt toegewezen die vasthangen aan het Wlz-pakket wat u toegewezen zal krijgen. De zorgverlening dient binnen deze uren te vallen. Ook goed om te weten is dat u niet meer afkomt van een Wlz, zodra deze is toegewezen, kunt u niet meer terug naar een ZVW en/of Wmo. Iets om goed over na te denken.

Stappenplan

1. U heeft voortdurend intensieve zorg nodig die blijvend is
2. U klopt aan bij het CIZ
3. Er wordt een Wlz toegewezen
4. U neemt contact op met het zorgkantoor om de mogelijkheden te bespreken

Jeugdwet

Eerlijkheid gaat boven alles. Van de jeugdwet weet ik als wijkverpleegkundige te weinig af om u goed te kunnen informeren. Ik raad u aan om voor vragen rondom de jeugdwet bij uw gemeente aan te kloppen. De gemeente heeft namelijk, net als bij de Wmo, de plicht om kwetsbare en hulpbehoevende mensen te ondersteunen. In het geval van de jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk voor jeugdhulp, kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Bijlage 1

De link naar het contactformulier van mijn website is:

<https://www.esmee-verschoor.nl/contact/>

De link naar deze rekenhulp van het CAK is:

<https://www.hetcak.nl/zelf-regelen/eigen-bijdrage-rekenhulp>

De link naar het digitale formulier van het CIZ is:

<https://www.mijnwlzaanvraag.ciz.nl/isa-zelfaanmelder-web/>

De link naar het schriftelijke formulier van het CIZ is:

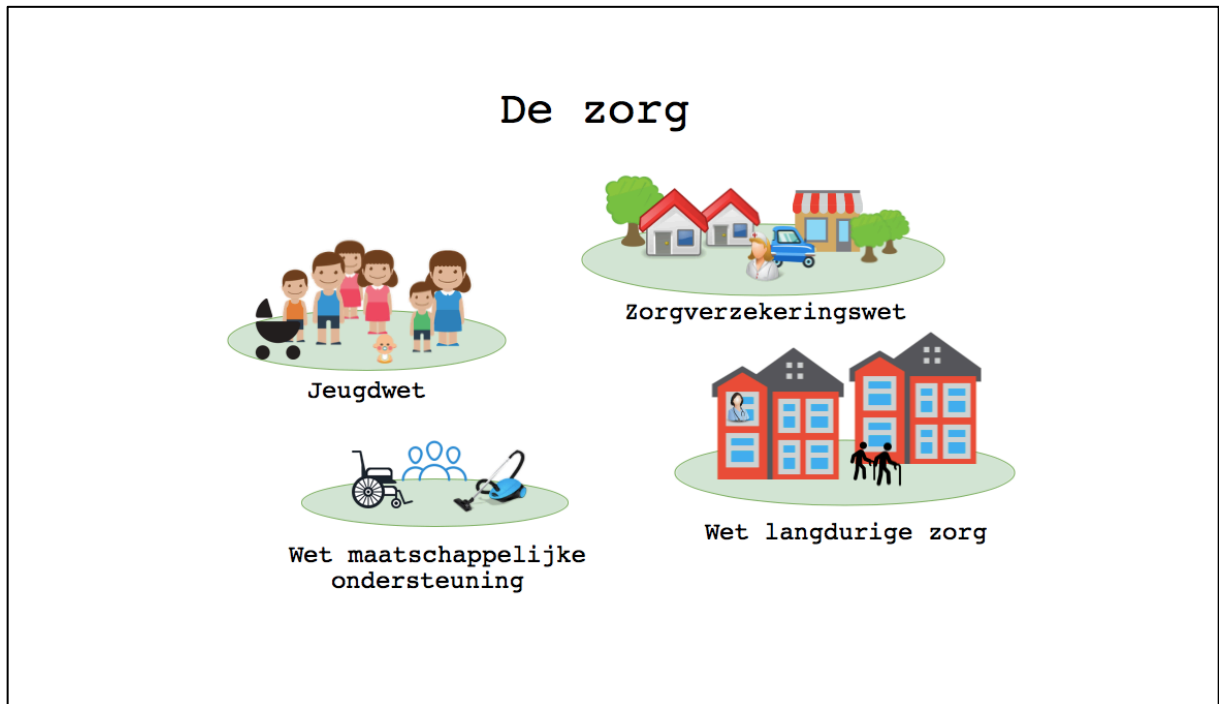
https://www.ciz.nl/images/pdf/formulieren/Aanvraagformulier_CIZ_langdurige_zorg_invulbaar.pdf

Bijlage 2

Hier alle afkortingen die in het document naar voren zijn gekomen.

- AWBZ: Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
- ZVW: Zorgverzekeringswet
- Wmo: Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wlz: Wet langdurige zorg
- CAK: Centraal Administratief kantoor
- CIZ: Centrum voor Indicatiestelling

Bijlage 3

Figuur 1 De diverse wet- en regelgevingen

De wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is er voor eenieder die voorzieningen in huis nodig heeft, persoonlijke begeleiding of ondersteuning nodig heeft vanuit de gemeente.

De zorgverzekeringswet (ZVW) is er voor eenieder die verzorging of verpleging in de thuissituatie nodig heeft

De wet langdurige zorg (Wlz) is er voor eenieder die voortdurend intensieve zorg nodig heeft waarbij dit om een blijvende zorgvraag gaat.

De jeugdwet is er voor eenieder die jeugdige is.

Biografie

Geboren in 1994, mijn naam is Esmée. De gebruiken, normen en waarden van mijn ouders en grootouders hebben mij gevormd. Ze hebben mij deels gevormd tot de wijkverpleegkundige die ik vandaag de dag ben. Ook mijn ziekteproces op mijn zeventiende heeft mij gevormd tot de wijkverpleegkundige van vandaag. De hbo-v studie heb ik gevolgd aan de HZ University of Applied Sciences. Ook door diverse stages en zorgbaantjes in zowel de psychogeriatric, intramurale en extramurale settingen, ziekenhuizen en thuiszorgsettingen groeide ik uit tot de wijkverpleegkundige die ik vandaag de dag ben.

Dit alles is te lezen in de verhalen die ik schrijf. Verhalen die gaan over inzichten, over frustraties, over prachtige momenten, maar ook lijdenswegen. Het laat u zien hoe ik naar de zorg kijk. Kijk mee in de zorgsector door mijn ogen. Ervaar het, overdenk het, droom het, lees het en zie het. Laat jezelf erin meevaren.

Lees de verhalen via mijn website:

<https://www.esmee-verschoor.nl>

